

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

16 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion și Catan Liliana,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, reprezentantul Direcției Generale Administrare fiscală Nord, Neghina Tatiana, avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului Ursachi Ghenadie și ultimul, prin care se solicită casarea sentinței Judecătorei Bălți din 19 iunie 2018 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 martie 2018, în cauza penală privindu-l pe

*Ursachi Ghenadie Xxxxx, născut la xxxxx,
originar din s. Xxxxx, r-nul Xxxxx, domiciliat
în mun. Xxxxx, str. xxxxx.*

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță: 03.10.2017 – 19.06.2018;*
2. *instanța de apel: 25.07.2018 – 06.03.2019;*
3. *instanța de recurs: 11.06.2019 – 16.10.2019.*

Asupra recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți, sediu Central din 19.06.2018, inculpatul Ursachi Ghenadie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, la amendă în mărime de 3750 (trei mii șapte sute cincizeci) unități convenționale, ceea ce constituie 5000 (șaptezeci și cinci mii) lei, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea de întreprinzător pe un termen de 3 (trei) ani.

S-a admis acțiunea civilă depusă de către partea civilă Serviciul Fiscal de Stat împotriva inculpatului Ursachi Ghenadie în procesul respectiv, urmând ca asupra cuantumului prejudiciului se expună instanța civilă.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, inculpatul Ursachi Ghenadie, urmărind scopul eschivării de la achitarea impozitelor și taxelor la bugetul

public național și obținerii unor avantaje economice și materiale, în perioada anilor 2011-2013, fiind investit în vederea exercitării funcțiilor administrative de dispoziție și organizatorico-economice în cadrul unei organizații comerciale, fiind responsabil conform art. 7, 13 al Legii Contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007 de asigurarea controlului asupra operațiunilor economice efectuate și înregistrarea lor în documentele justificative, de organizarea și asigurarea ținerii contabilității, de întocmirea și prezentarea oportună, completă și corectă a documentelor primare, a registrelor contabile conform regulilor stabilite, de asigurarea întocmirii și prezentării rapoartelor financiare și dărilor de seamă fiscale, precum și responsabil de respectarea legislației fiscale, calcularea și achitarea impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii, a gestionat activitatea persoanei juridice - SRL „VERSUSCOM”, înregistrată ca subiect al impunerii cu T.V.A. la 01.07.2011, punând în aplicare o schemă frauduloasă manifestată prin includerea în documentele contabile, fiscale și/sau financiare a datelor vădit denaturate privind veniturile și cheltuielile, a unor cheltuieli care nu au la bază operațiuni reale și/ori care au la bază operațiuni ce nu au existat și tănuirea unor obiecte impozabile, acțiuni ce au condus la neachitarea impozitelor și taxei pe valoarea adăugată față de bugetul de stat în proporții deosebit de mari.

Astfel, Ursachi Ghenadie a gestionat activitatea întreprinderii SRL „VERSUSCOM”, codul fiscal xxxxx, cu adresa juridică în mun. Xxxxx, str. Xxxxx nr. xx, unde a deținut calitatea de fondator unic și director.

La capitolul corectitudinii și plenitudinii calculării și achitării impozitului pe venit obținut din activitatea de întreprinzător Ursachi Ghenadie, contrar prevederilor alin. (1) art. 24 al Codului Fiscal, care stipulează, că „se permite deducerea cheltuielilor ordinare și necesare suportate de contribuabil pe parcursul anului fiscal, exclusiv în cadrul activității de întreprinzător și Regulamentului cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 77 din 30.01.2008”, pe parcursul anului 2011 intenționat a atribuit la deduceri pierderile aferente serviciilor de transport al mărfurilor în sumă totală de 349 415 lei, diferența dintre venitul obținut din suma prestării serviciilor de transport al mărfurilor în sumă de 165 636 lei și costul combustibilului folosit pentru serviciile prestate contabilizat la contul xxxxx în sumă totală de 515 050 lei.

Tot el, în aceleași circumstanțe, incorect a trecut la deducerile anului 2012 plăți care nu au avut nici o tangență cu activitatea societății pe parcursul anului 2011 ajustate la prezentarea declarației VEN 12 în boxa xxxxx, și anume: 1 750 lei - costul cadourilor de

Anul Nou procurate de la SRL „Nica R”, c/f xxxxx, conform facturii fiscale seria NR nr. xxxxx din 29.12.2011 în sumă de 2100 lei, inclusiv TVA 350 lei; 74558 lei - ce constituie suma pierderilor din deteriorarea mărfii-pui broiler (carcasa) procurate de la SRL „VisPas & Co” în baza facturii fiscale seria FB nr. xxxxx din 28.12.11, reflectate în evidența contabilă conform formulei contabile xxxxx, xxxxx în luna martie a anului 2012, care în scopuri fiscale urmau a fi corectate prin anexa 2D cod.03036 la prezentarea declarației VEN 08 pentru perioada anului 2011.

Tot el, în anul 2012 intenționat a atribuit la deduceri pierderi aferente întreținerii porcilor (350 de scroafe) primiți la păstrare de la SRL „Alconstil”, c/f xxxxx, conform facturii seria HA nr. xxxxx din 03.01.2012 în sumă totală de 345 182,6 lei, care includ inclusiv hrana porcilor pentru luna ianuarie 2012 -182608,82 lei și februarie 2012 - 162573,78 lei și 350 porci conform facturii fiscale seria JJ nr. xxxxx din 01.03.2012 în sumă de 214500 lei, inclusiv TVA - 89 962, 96 lei, deși potrivit pct. 1.1 al „Contractului de prestare a serviciilor de întreținere a porcilor” nr. 02 din 05 ianuarie 20 SRL „Alconstil” s-a obligat să presteze servicii de întreținere și creștere a porcilor.

Astfel, la prezentarea declarației VEN 12 în boxa xxxxx eronat a indicat ca cheltuieli suportate datorită pieririi animalelor domestice (porci, purceluși) suma de 3 062 262,89 lei, deoarece conform evidenței contabile prezentate s-a stabilit că, din data procurării porcilor 01.03.2012 și până la pieririi acestora 02.04.2013 societatea nu a înregistrat cheltuieli aferente personalului implicat în procesul creștere și îngrijire a acestora, inclusiv cheltuieli suportate pentru consumul energiei electrice, apei, medicamentelor, etc. Mai mult, în luna decembrie 2012 în baza facturilor fiscale seria RC nr. xxxxx, xxxxx SRL „VERSUSCOM” a transportat cu scop de păstrare la SRL „Arveal Agro”, c/f 1011602005194, cu sediul s. Domînteni, r-nul Drochia, 2 864 porci, iar în realitate aceasta din urmă deținea doar 318 porci. Deci, deficitul de capete porcine în număr de 2 546 vine în contradicție cu datele evidenței contabile a contribuabilului, care la 01.03.2013 a declarat ca sold - 2 375 capete, iar în evidența contabilă lipsa porcilor a fost constatată și contabilizată în luna aprilie 2013 după cum urmează: 894 capete lipsă, iar 1 170 capete pierite.

Tot el, contrar alin. (10) art. 24 din Codul Fiscal, care nu permite deducerea cheltuielilor dacă acestea nu pot fi confirmate documentar, intenționat a trecut la deducerile anilor 2011 și 2012 costul producției agricole procurate în baza „Borderourilor de achiziție a produselor agricole de la populație” contabilizate la contul 711 „Costul mărfurilor vândute” neconfirmate documentar, care în scopuri fiscale urmau a fi ajustate

prin anexa 2 D codul xxxxx.

Așa dar, la colectarea produselor agricole de la persoane fizice, contrar prevederilor alin. (6) art. 19 din Legea Contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007, alin. (4) din anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului RM nr. 294 din 17.03.1998 „Cu privire la executarea Decretului Președintelui RM nr. 406-11 din 23.12.1997”, Instrucțiunea „Privind evidența, eliberarea, păstrarea și utilizarea formularelor tipizate de documente primare cu regim special” și litera d) alin. (2) art. 8 din Codul fiscal nr. 1163-XIII din 24.04.1997, intenționat a utilizat formularul tipizat BA- 24 „Borderoul de achiziție a produselor agricole de la populație”, care nu poate servi ca document justificat pentru includerea valorii achizițiilor în costul vânzărilor.

Astfel, în perioada anilor 2011 - 2012 de la persoane fizice a procurat produse agricole în sumă totală de 33 743 701 lei (9 992 540 lei în anul 2011 și 23 751 161 lei în anul 2012). Cauze ale neconfirmării achizițiilor efectuate s-au dovedit a fi lipsa codurilor fiscale ale persoanelor fizice de la care a fost achiziționată producția agricolă; reflectarea dublă în evidența contabilă a unuia și aceluiași „Borderou de achiziție” cu suma identică, dar cu data procurării diferită; reflectarea în evidența contabilă a unuia și aceluiași „Borderou de achiziție” cu suma și data procurării mărfurilor diferită; reflectarea în evidența contabilă a „Borderoului de achiziție” cu suma vădit mărită a procurării producției agricole decât de facto, era indicat în document precum și neexistența în realitate a vânzătorilor cu care au fost încheiate borderourile de achiziție privind vânzarea-cumpărarea produselor agricole, care în realitate erau decedate, plecate peste hotarele țării sau nu erau deținători de terenuri agricole pentru a obține produse agricole.

Tot el, în anii 2011-2012 intenționat și neîntemeiat a majorat costul producției agricole contabilizate în evidența contabilă în sumă totală de 450 414, 72 lei, după cum urmează;

- la livrarea floarei soarelui conform facturii fiscale seria FV nr. xxxxx din 15.12.2011 costul a fost majorat cu 181 085,84 lei;

- la livrarea floarei soarelui conform facturii fiscale seria BV nr. xxxxx din 31.10.2012 costul a fost majorat cu 260 618,29 lei;

- la livrarea grâului conform facturii fiscale seria BV nr. xxxxx din 31.11.2012 costul a fost majorat cu 8 710,59 lei.

Tot el, în anul 2012 intenționat și neîntemeiat a majorat costul producției agricole în mărime de 1 244 438 lei contabilizat la contul xxxxx „Costul serviciilor acordate” neconfirmate documentar aferent hrănirii porcilor și 828 lei la hrănirea puilor.

De asemenea, în anul 2012 intenționat și neîntemeiat a majorat prețul combustibilului în mărime de 2815969 lei, contabilizat la contul xxxxx „Alte cheltuieli generale și administrative” în sumă de 123 871,55 lei și la contul xxxxx „Alte cheltuieli comerciale” în sumă de 2 692 097,53 lei, neconfirmate documentar, prin faptul neindicării în foile de parcurs prezentate a kilometrajului parcurs (la sosire și plecare) pe parcursul lunii, a direcției de deplasare cu indicarea distanței parcurse pentru rută, indicarea facturilor de expediție conform cărora au fost prestate serviciile, etc;

Tot el, contrar prevederilor lit. b) alin. (9), alin. (10) art. 27 Cod Fiscal, care stipulează că, în perioada fiscală respectivă se permite deducerea cheltuielilor aferente reparației mijloacelor fixe, ce nu corespund prevederilor art. 26 alin. (2) și care sunt utilizate în activitatea de întreprinzător a agentului economic, potrivit contractului de arendă în limita a 15% din suma calculată a arendeii suportată pe parcursul perioadei fiscale, intenționat a inclus la deducerile anului 2011 cheltuieli privind reparația mijloacelor fixe, majorate neargumentat cu suma de 1 789 lei administrate în baza contractului de locațiune nr. 06/01 din 01.06.2011 încheiat cu Ursachi Ghenadie privind chiria gratuită a autovehiculului „Fiat Stilo” cu n/î xxxxx; contractul de locațiune nr. xxxxx din 01.08.11 încheiat cu SRL „Alconstil”, c/f xxxxx, privind chiria autovehiculelor de model „Mercedes D” cu n/î xxxxx, „KAMAZ” cu n/î xxxxx și remorca de model „ODAZ” cu n/î xxxxx cu plata chiriei de 1000 lei lunar, în baza cărora a fost întocmită doar factura fiscală seria JJ xxxxx din 31.12.2011 în sumă de 5000 lei, inclusiv TVA - 833,33 lei; contractul de locațiune nr. 09/01-01 din 01.09.2011 încheiat cu SRL „Alconstil” privind chiria autovehiculelor de model „KAMAZ” cu n/î xxxxx și „KAMAZ” cu n/î xxxxx cu stabilirea plății de chirie lunară în sumă de 1000 lei, nefacturat la momentul controlului.

Tot el, prin derogare de la prevederile alin. (4) art. 83 și alin. (3) art. 187 din Titlul V al Codului Fiscal, care stipulează că, declarația cu privire la impozitul pe venit se completează în conformitate cu procedura stabilită de Guvern, incorect în declarația cu privire la impozitul pe venit pentru anul 2011 a completat: cod. xxxx, col. 2 din anexa 2D a „Declarației privind cheltuieli aferente reparației FM cu date neveridice indicând suma de 18 918 lei, deși în realitate aceasta constituia 21665 lei, iar acest fapt a condiționat majorarea deducerilor în scopuri fiscale cu 2 747 lei; la cod. xxxxx, col. 2 din anexa 2D a „Declarației privind cheltuieli ce nu țin de activitatea de întreprinzător” nu a reflectat nici un indice, dar de facto conform evidenței financiare acestea constituiau 763 08 lei. Totodată, a majorat neargumentat suma ajustării cheltuielilor reflectată în anexa 2D și a inclus în cod. xxxxx cheltuielile aferente reparației mijloacelor fixe utilizate conform

contractului de arendă cu suma de 4 536 lei.

În așa mod, Ursachi Ghenadie, gestionând activitatea SRL „VERSUSCOM” a diminuat intenționat venitul impozabil cu 38 812 466 Tei MDL (10 518 861 lei în anul 2011 și 28 293 605 lei în anul 2012), eschivându-se astfel de la achitarea către bugetul de stat a impozitului pe venit din activitatea de întreprinzător în valoare totală de 3 395 233

La capitolul corectitudinii calculării și achitării Taxei pe Valoarea Adăugată, Ursachi Ghenadie, contrar art. 97 alin. (4) din Codul fiscal, care prevede că, valoarea impozabilă a livrărilor de mărfuri nu poate fi mai mică decât cheltuielile pentru procurarea lor sau decât prețul de cost al serviciilor prestate, intenționat a micșorat valoarea impozabilă a serviciilor prestate pentru luna septembrie, octombrie, noiembrie și decembrie ale anului 2011 cu suma cu care costul efectiv al acestora reflectat la contul xxxx a depășit prețul lor de livrare, reflectat în evidența contabilă la contul xxxx, iar acest fapt a dus la diminuarea sumei - TVA aferentă serviciilor livrate cu 69883 lei (349415 X 20 %), inclusiv pentru luna septembrie - 19536 lei (97679X 20 %), octombrie - 17104 lei (85519 X 20 %), noiembrie -31865 lei (184708-25383)X20%) și decembrie - 1378 lei (147145-140254) X 20 %) ale anului 2011; a bunurilor materiale livrate în perioada anului 2011 cu 183 297 lei, diminuând suma TVA aferentă bunurilor materiale livrate cu 14 664 lei, inclusiv pentru luna septembrie - 6341 lei (79264X8%), octombrie - 55 lei (689X8%), noiembrie - 269 lei (3365X8 %), decembrie - 7998 lei (99978X8%); a bunurilor materiale livrate în perioada anului 2012 cu 1953952 lei, diminuând suma TVA aferentă bunurilor materiale livrate cu 156 316 lei, inclusiv pentru luna: ianuarie - 11821 lei(1 47763 "X%), februarie - 68341 lei (854269 X 8 %), martie - 1178 lei (14729 X 8 %), aprilie - 550 lei (6871X8%), mai - 42505 lei (531310 X 8 %), iunie - 3094 lei (38679 X 8%), august - 1540 lei (19248X8%), septembrie - 20161 lei (252018 X 8 %), octombrie - 1430 lei (17886X8%), noiembrie - 44641ei (55805 X 8 %), decembrie - 1230 lei (15373 X 8 %); a bunurilor materiale livrate în perioada lunilor ianuarie-martie ale anului 2013 cu 1858137 lei, diminuând suma TVA aferentă bunurilor materiale livrate cu 371 627 lei, inclusiv pentru luna: ianuarie - 779 lei (3895x20%), februarie -683291ei (341646x20%), martie - 3025191 ei (1512594x20%).

Tot el, contrar prevederilor alin. (6) art. 102 și alin. (4) art. 187 din Codul Fiscal, care prevede că, „subiectul impozabil are dreptul la trecerea în cont a TVA achitate sau care urmează a fi achitată pe valorile materiale, serviciile procurate dacă dispune factura fiscală la valorile materiale, serviciile procurate pe care a fost achitată TVA”, intenționat a trecut în cot suma TVA conform facturii fiscale seria SX nr. xxxxx din 22.11.2011,

eliberată de către LCS „Lukoil Moldova”, codul fiscal xxxxx, în sumă de 39048,401 lei, inclusiv TVA - 6508,06 lei, care nu-i aparține, corectând-o de sine stătător în declarația privind taxa pe valoarea adăugată prezentată pentru luna august a anului 2012 și în evidența contabilă.

Tot el, contrar prevederilor lit. c) art. 96, alin. (1) art. 101, alin. (1) art. 115 și alin. (3) art. 187 din Codul fiscal, care reglementează întocmirea corectă a dărilor de seamă, precum și modul de completare cărora este stabilit prin Ordinul IFPS nr. xxxx din 29.06.2006, intenționat a admis erori la completarea declarației cu privire la taxa pe valoare adăugată după cum urmează:

a) perioada fiscală ale lunii septembrie anul 2011 TVA destinată trecerii în cont pentru perioada ulterioară a fost majorată cu suma de 73 608 lei și care a fost corectată de sine stătător de către contribuabil la prezentarea declarației privind TVA pentru luna august a anului 2012.

b) lunile septembrie și octombrie ale anului 2011 una și aceeași factură fiscală seria FV nr. xxxxx eliberată SRL „Aur Alb”, c/f xxxxx, în sumă de 270661,30 lei, inclusiv TV 2008,99 lei, la data de 28.10.2011 a fost inclusă dublu atât în registrul de livrări, cât și în Declarația privind TVA pentru lunile septembrie-octombrie ale anului 2011, care au fost corectate de sine stătător de către contribuabil la prezentarea declarației privind TVA pentru luna august a anului 2012;

c) în perioada fiscală a lunii august a anului 2012 nu a reflectat deplin în declarația privind TVA suma încasată de la livrări, micșorând-o cu 595170 lei, respectiv și TVA a fost micșorată cu 72 955 lei, rezultate din înscrierile în registrul de livrări a volumului de livrări în mărime de 4653031 lei, TVA- 372242 lei și datelor indicate în declarația privind TVA, boxa 10 - 4057862 lei, TVA declarat- 299287 lei;

d) în luna septembrie a anului 2012 de asemenea nu a reflectat pe deplin în declarația privind TVA, boxa nr. 11 suma încasată de la livrări, micșorând-o cu sumele primite în avans și compensate ulterior, după cum urmează: a fost reflectată suma de 557812 lei, de facto urma de reflectat 565173 lei, ceea ce a dus la micșorarea TVA aferentă livrării cu suma de 7 361 lei.

Tot el, contrar prevederilor alin. (1) art. 101 și art. 114 din Codul Fiscal, care stabilește modul de calculare și achitare a TVA, inclusiv modul de prezentare a Declarației privind taxa pe valoare adăugată pentru fiecare perioadă fiscală, și contrar art. 102 alin. (4) Cod Fiscal, care nu permite trecerea în cont a TVA pe valorile materiale, serviciile procurate ce nu au fost folosite pentru desfășurarea activității de întreprinzător,

a trecut în cont TVA în sumă totală de 6 314, 63 lei aferentă cheltuielilor operaționale contabilizate la contul xxxxx în sumă de 76307,87 lei reflectate în evidența contabilă în luna martie ale anului 2012 ce se referă la anul de gestiune 2011, ajustate la prezentarea declarației VEN 12 în boxa xxxxx anexei 2D.

Tot el, contrar prevederilor alin.(1) art.102 din Codul Fiscal și Ordinului Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr.128 din 29.06.2006, după efectuarea controlului fiscal tematic „Privind restituirea sumei TVA din buget” din 05.10.11, pentru perioada lunilor iulie-august anul 2011 intenționat a inclus în registrul de procurări după cum urmează: pentru luna ianuarie a anului 2012 copia facturii fiscale seria AW nr. xxxxx din 10.08.2011 eliberată de către SC „Agroharabari”, c/f xxxxx, în sumă de 6100 lei, inclusiv TVA 4 155,56 lei, care nu a fost inclusă în anexa la Declarația 1 privind TVA; pentru luna ianuarie a anului 2012 factura fiscală seria JJ nr. xxxxx din 07.12.11 eliberată de către SRL „CristalAvant”, c/f xxxxx, privind prestarea serviciilor de transport în sumă de 10 351,801lei, inclusiv TVA 1725,30 lei, fără a fi declarată în anexa la declarația privind TVA; pentru luna aprilie 2012 factura fiscală seria JJ nr. xxxxx din 05.04.12 eliberată de către II „Frecauțanu Ion”, c/f xxxxx, în sumă de 2758,00 lei, inclusiv TVA-459,69 lei fără a fi declarată în anexă la declarația privind TVA, pentru luna mai 2012 factura fiscală seria JB nr. xxxxx din 31.05.12 eliberată de către SA „Rediul-Mare”, c/f xxxxx, în sumă de 1538,46 lei, inclusiv TVA- 256,41 lei fără a fi declarată în anexa la declarația privind TVA, pentru luna martie 2012 factura fiscală seria FV nr. xxxxx din 30.03.12, eliberată de către SRL „Tovito-Lir”, c/f xxxxx, în sumă de 10614,49 lei, inclusiv TVA - 1769,15 lei, fără a fi declarată în anexa la declarația privind TVA, pentru luna aprilie 2012 factura fiscală seria FV nr. xxxxx din 02.04.12 eliberată de către „Tovito-Lir”, c/f xxxxx, în sumă de 4459,83 lei , inclusiv TVA - 743,30 lei, fără a fi declarată în anexa la declarația privind TVA.

Tot el, contrar art. 102 (1), (4) și art. 101 alin. (1) din Codul Fiscal, care prevede că, subiectul impozabil are dreptul la trecerea în cont a TVA achitate sau care urmează a fi achitată pe valorile materiale, serviciile procurate care în procesul activității de întreprinzător au fost sustrate sau au constituit pierderi supra normativ conform legislației, să le raporteze la cheltuieli, intenționat a trecut în cont TVA aferentă mărfurilor, materialelor și pieselor de schimb constatate lipsă ca urmare a petrecerii I inventarierii contabilizate conform formulei contabile Dt 713/9, Ct 217/1,211/6,211/5.

Astfel, taxa pe valoare adăugată aferentă valorilor materiale care au fost constatate drept lipsă în urma inventarierii raportate la cheltuieli sânt: 43 745 lei, inclusiv la cota de 8% calculate din suma lipsei animalelor domestice (porci în viu) în perioada lunii

decembrie anul 2012; în perioada fiscală 2013 - 315 311 lei, inclusiv la cota de 8% calculate din suma de -113 104 lei și la cota de 20% calculate din suma de 202207 lei din suma lipsei mărfurilor constatate ca urmare a inventarierii la agentul economic în valoare totală de 3 892 939,64 lei; 235 692 lei, inclusiv impozitate la 20% calculate din costul mărfurilor depistate lipsă în rezultatul inventarierii efectuate privind stocurile de marfa aflate la păstrare și anume, anvelope - 142 348 lei și la cota de 8 % producția agricolă: orz - 37268 lei și porumb - 56076 lei în luna ianuarie anul 2013.

Totodată, a trecut în cont TVA aferentă cheltuielilor de combustibil (motorină) în sumă de 563189 lei, procurată în baza facturilor fiscale și contabilizată la contul xxxx și xxxx în sumă totală de 2815969 lei, neconfirmate documentar precum că ar fi fost folosite în cadrul desfășurării activității de întreprinzător.

Tot el, contrar art. 103 alin. (1) pct. 10, art. 101 alin. (1) Cod Fiscal, care prevede aplicarea cotei scutite a TVA la livrarea autoturismelor și altor autovehicule, la 22.12.2012 în baza facturii fiscale seria RC nr. xxxxx a comercializat un automobil SRL „Top Leasing”, codul fiscal xxxxx, la prețul de 383025 lei, venit care intenționat nu l-a reflectat în declarația privind taxa pe valoare adăugată boxa 06, dar contabilizat conform formulei Dt 221/1, Ct 611/2.

Tot el, contrar prevederilor alin. (5) art. 108, alin. (1) art. 101 și art. 114 din Codul Fiscal, care stipulează expres că, contribuabilii au obligațiunea de a declara sumele TVA pentru fiecare perioadă fiscală la data primirii plăților, iar dacă acestea au avut loc înainte de efectuarea livrării și întreprinderea nu a declarat TVA aferentă livrărilor la data primirii plăților înregistrate în evidența contabilă la contul 523, deci se consideră că acestea au fost primite în avans până la data eliberării facturilor fiscale, intenționat nu a respectat perioadele fiscale la prezentarea declarației privind TVA după cum urmează: noiembrie 2011 privind compensarea sumei primite în avans de la SRL „Moldsuinhibrid IS”, c/f xxxxx, în mărime de 5192 lei, inclusiv TVA - 384,59 lei, reflectate în registrul de livrări și declarația privind TVA pentru luna octombrie a anului 2012; decembrie 2011 privind compensarea sumei primite în avans de la SRL „Trans-Oil Refinery”, c/f xxxxx, în mărime de 360470 lei, inclusiv TVA - 26701,48 lei, care a fost indicată în registrul de livrări și în declarația privind TVA pentru luna ianuarie 2012; ianuarie 2012 privind suma în avans de la SRL „Basapetrol”, c/f xxxxx, în mărime de 10000 lei, inclusiv TVA - 1667,67 lei, operațiunea dată în evidența contabilă s-a reflectat, însă în registrul de livrări și, corespunzător, în declarația privind TVA suma dată nu a fost indicată, corectarea dată și-a găsit reflectare la prezentarea declarației pentru luna octombrie 2012; aprilie 2012

privind primirea sumei în avans de la SRL „Porco Bello”, c/f xxxxx, în sumă de 81709,50 lei și, corespunzător, nerefectarea sumei TVA în mărime de 6052,50 lei, ajustate la prezentarea declarației privind TVA pentru luna iunie 2012; mai 2012 privind compensarea definitivă a sumei avansului primit de la SRL „DemirAgro”, c/f xxxxx, în mărime de 570922,73 lei, inclusiv TVA - 42290,57 lei, ajustate în registrul de livrări și în Declarația privind TVA pentru luna septembrie 2012; mai 2012 privind compensarea sumei avansului primit de la SRL „Toast de Lux”, c/f xxxxx, în mărime de 344101,50 lei, inclusiv TVA - 25489 lei, ajustate în registrul de livrări și în Declarația privind TVA pentru luna septembrie ale anului 2012; mai 2012 privind compensarea sumei primite în avans de la SRL „Trans Oii Refinery”, c/f xxxxx, în mărime de 91877,50 lei, inclusiv TVA - 6805,74 lei, ajustate în registrul de livrări și în Declarația privind TVA pentru luna septembrie 2012; iulie 2012 privind stomarea sumei în avans de la SRL „Aviproduct-Plus”, c/f xxxxx, în mărime de 324 lei, inclusiv TVA - 24 lei, reflectată neîntemeiat în registrul de livrări și Declarația privind TVA, însă în datele evidenței contabile micșorarea dată nu a fost reflectată; august 2012 privind stomarea de prisos a sumei primite în avans de la SRL „Orhcojdoi”, c/f xxxxx, în mărime de 16170 lei, inclusiv TVA impozitat la cota 8 % - 1197,78 lei, reflectate în registrul de livrări și declarația privind TVA pentru august 2012 și dublu a fost reflectat TVA spre micșorare în luna martie al anului 2013, cu toate că conform datelor evidenței contabile soldul creditor al contului 523 „Avansuri primite” a rămas neschimbat, ceea ce constituie suma de 16170 lei; septembrie 2012 privind stomarea neîntemeiată a sumei primite în avans de la SRL „Crown”, c/f xxxxx, în mărime de 10979 lei, inclusiv TVA impozitat la cota 8% - 813,27 lei, reflectate deja în registrl de livrări și declarația privind TVA pentru august 2012; octombrie 2012 privind stomarea suplimentară a sumei primite în avans de la SRL „Arveal-Agro”, c/f xxxxx, în mărime de 64523,91 lei, inclusiv TVA impozitat la cota 8 %- 4779,54, februarie 2013 primind avans de la SRL „Rusagro Prim”, c/f xxxxx, în mărime de 333999,51 lei, inclusiv TVA - 55666,58 lei, iar la completarea declarației privind TVA pentm februarie suma dată nu a fost reflectată; martie 2013 privind stomarea neîntemeiată a sumei primite în avans de la SRL „Toast de Lux”, c/f xxxxx, în mărime de 50000 lei, inclusiv TVA - 3703,7 lei; aprilie 2013 privind compensarea sumei primite în avans de la SRL „Molalexagro”, c/f xxxxx, în mărime de 1270900 lei, inclusiv TVA - 94170,74 lei, contabilizate la conturile 523 „Avansuri primite” și 221, însă nerefectate în registrul de livrări și în declarația privind TVA pentm luna indicată și nici ajustată până în luna iulie ale anului 2013.

Tot el, contrar prevederilor alin. (3) art. 108 din Codul fiscal, potrivit cămăia în cazul

livrării de bunuri imobile, data livrării se consideră data trecerii bunurilor imobile în proprietatea cumpărătorului și anume la data înscrierii lor în Registrul bunurilor imobile, și alin. (1) art. 117 Cod Fiscal, care obligă cumpărătorul să prezinte factura fiscală pe livrarea bunurilor materiale la momentul apariției obligației fiscale stabilit prin art. 108 Cod Fiscal, intenționat a trecut în cont TVA aferentă procurării bunurilor imobile cu sediile în satele Sofia și Țarigrad r-nul Drochia fără a fi incluse în Registrul de stat al acestora doar în baza facturilor întocmite cu presupușii proprietari SRL „Mavi Prim Com” și SRL „Alconstil”, deși în realitate aceste bunuri aparțineau cu drept de proprietate SRL „Agromacon- Invest”, c/f xxxxx, iar acest fapt a dus la majorarea neîntemeiată a TVA destinată trecerii în cont cu suma de 906 573 lei.

Cu toate acestea, analiza datelor indicate în factura fiscală seria FV nr. xxxxx din 31.05.2012, eliberată de SRL „Molalexagro”, codul fiscal xxxxx, și anume procurarea, citez: „teren asfaltat stație spălare” la costul de 541666,67 lei, fântână arteziană la costul de 776710,55 lei, „vesi napolnîe 500 kg” la costul de 5000 lei, „Трансформаторная подстанция” la prețul de 226666,67 lei, „molotilka” la prețul de 216666,67 lei etc., costul total al bunurilor procurate conform facturii fiind de 2 300 609,39, TVA - 460121,67 lei, reflectate în evidența contabilă a agentului economic la contul 217 „Marfa” utilizându-se datele evidenței contabile a lunii aprilie ale anului 2013 s-a constatat faptul că, aceste bunuri materiale au fost contabilizate la contul 714/7 „Lipsuri și pierderi din deteriorarea valorilor”, cu toate acestea TVA în suma de 306455 lei de la rubrica lipsurile bunurilor materiale n-a fost corectat.

Tot el, contrar prevederilor alin. (1) art. 101 și alin. (1) art. 115 Cod Fiscal, care prevede expres că, fiecare subiect impozabil este obligat să declare și să achite la buget pentru fiecare perioadă fișei suma TVA, care se determină ca diferența dintre sumele TVA achitate sau care urmează a fi achitate de către consumatori pentru mărfurile, serviciile livrate lor și sumele TVA achitate sau ce urmează a fi achitate furnizorilor la momentul procurării valorilor materiale folosite pentru desfășurarea activității de întreprinzător în perioada fiscală respectivă, intenționat a reflectat la trecerea în cont factura fiscală seria SX nr. xxxxx eliberată de către SRL „Mavi Prim Corn”, c/f xxxxx, la 11 ianuarie anul 2012 privind procurarea bunurilor materiale în suma totală de 5 495 462,49 lei, inclusiv TVA 915 910,41 lei, totodată prin derogare de la prevederile alin. (3) art. 108 Cod Fiscal ținând cont de excluderea sumei TVA în mărime de 498690,20 lei aferente bunurilor imobile menționate care nu au fost înregistrate în Registrul de stat al bunurilor imobile, deci, se constată că diferența TVA constituie 417 220 lei (915 910 lei -

498 690 lei).

Tot el, neargumentat a atribuit la decontări cu bugetul TVA aferentă tranzacțiilor legate de bunurile imobile care au avut loc pentru perioada verificată, ceea ce constituie suma de 1 630249 lei (906573+306455+417220).

În așa mod, Ursachi Ghenadie, gestionând activitatea SRL „VERSUSCOM” s-a eschivat de la achitarea către bugetul de stat a taxei pe valoarea adăugată în valoare totală de 3 335 693 lei (2577098 lei - anul 2012 și 758 595 lei pentru anul 2013).

Cauza a fost judecată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, fiind acceptată cererea inculpaților în acest sens prin încheierea instanței din 16.01.2018.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procurorul, prin care a invocat ca fiind temeinică sentința de condamnare în latura constatării faptei penale cu încadrarea juridică justă a acțiunilor criminale, neobiectivă în ce privește pedeapsa numită inculpatului și în latura acțiunii civile. A considerat, că instanța de fond la stabilirea pedepsei inculpatului nu a luat în considerație prevederile legale și anume prevederile art. 75 și 61 CP, și nu a ținut cont de faptul, că Ursachi Ghenadie a săvârșit o infracțiune gravă (latura subiectivă a căreia se caracterizează prin intenție directă), cu scopul neachitării impozitului la bugetul public național, care după conținutul său și consecințele prejudiciabile reprezintă un pericol sporit pentru societate. Evaziunea fiscală produce efecte specifice asupra statului, asupra altor contribuabili. Indirect diminuarea veniturilor va afecta ansamblul social prin diminuarea resurselor utilizate în scopuri comune. Contribuabilii de bună-credință suportă efectele redistribuiri sarcinii fiscale pe sistemul vaselor comunicante. În plan social, evaziunea fiscală necombătută generează efecte directe aducând atingere echității sociale, printr-o diminuare a nivelului de viață al unor contribuabili. În acest context, combaterea evaziunii fiscale are în vedere protejarea intereselor financiare publice prin aplicare împreună cu alte forme de constrângere, și măsuri stricte față de persoane, care urmăresc scopul evaziunii fiscale. Analizând comportamentul lui Ursachi Ghenadie și anume: el nu a recunoscut vinovăția sa de comiterea infracțiunii incriminate la urmărirea penală, nu a achitat nici până în prezent în contul Bugetului de Stat al R. Moldova prejudiciul cauzat statului precum și alte plăți fiscale, inculpatul nu se căiește de cele comise și nu a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, fiind în opoziție față de societate.

Astfel, în opinia părții acuzării pedeapsa stabilită inculpatului Ursachi Ghenac este

vădit neproportională celor comise de către acesta și urmările produse, cu abateri de la criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. art. 61 și 75 Cod Penal, or pedeapsa stabilită ar indica la ineficiența legii penale în raport cu restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, ceea ce ar conduce, în final, la neatingerea scopului pedepsei penale. În circumstanțele descrise, a conchis că, instanța de fond la stabilirea pedepsei, nu a dat deplină eficiență dispozițiilor art. 364¹ alin. (8) Cod procedură penală și art. 76 Cod penal astfel, eronat, a stabilit inculpatului pedeapsă sub formă de amendă or, în viziunea acuzării recunoașterea vinovăției și acceptarea judecării cauzei în procedura de recunoaștere a probatoriului de la faza urmăririi penale, nu pot fi interpretate circumstanțe atenuate, ele fiind luate în considerație în cadrul reducerii limitelor pedepsei în sensul art. 364¹ alin. (8) Cod procedură penală, deci, în asemenea circumstanțe, a constatat, că la aceleași situații, i-a fost acordat dublă valență juridică. În concluzie, a considerat, că inculpatul Ursachi Ghenadie, va sta pe calea corijării doar prin stabilirea pedepsei cu închisoarea pe un termen de - 4 (patru) ani, cu privarea de dreptul de exercita activitate de întreprinzător pe un termen de 5 ani. În ce privește poziția instanței de fond privind admiterea acțiunii civile în principiu a considerat-o, ca fiind neîntemeiată or, instanța de fond nu a luat în considerație faptul că cauza penală a avut loc în procedură simplificată, în baza prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală. Acuzarea a considerat, că instanța de fond prin sentința adoptată, în mod eronat a dispus admiterea în în principiu a acțiunilor civile înaintate de Serviciul Fiscal în latura prejudiciului material. Or, partea civilă în mod consecvent a susținut acțiunea civilă înaintată în sumele indicate în rechizitoriu, precum și penalitățile și amenzile fiscale, paguba pricinuită fiind astfel cu certitudine stabilită deja la faza urmăririi penale constituind o sumă fixă indicată de Serviciul Fiscal de Stat în acțiunea civilă depusă, care a fost adusă la cunoștința părții apărării. Cauzarea prejudiciului material în sumele date a fost reținută și prin rechizitoriu în sarcina inculpatului Ursachi Ghenadie, în afară de penalitățile și amenzile fiscale, care în cadrul examinării cauzei în instanța de fond a recunoscut săvârșirea faptei indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, cerere, care a fost acceptată de instanța de fond. Totodată, în suma solicitată de partea civilă în acțiunea civilă instanței de fond, au fost incluse penalitățile, amenzile și sancțiunile fiscale, care în sumă cu prejudiciul cauzat și reținut în rechizitoriu formează anume suma indicată în acțiunea civilă. Astfel, acuzarea a considerat că acțiunea civilă urmează a fi

admisă, cu încasarea prejudiciului în limitele formulate în rechizitoriu, precum și celor reținute de către Serviciul Fiscal de Stat în deciziile adoptate, or cauza a fost examinată în baza prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul recunoscând în totalitate vinovăția adusă prin rechizitoriu, iar deciziile Serviciul Fiscal de Stat nu au fost contestate de inculpat. Deci, suma prejudiciului material cauzat prin săvârșirea infracțiunii au fost cu certitudine stabilite prin rechizitoriu formulat, suma dată fiind reținută și de Serviciul Fiscal de Stat în deciziile adoptate, ținându-se cont de recunoașterea de către inculpat a învinuirii formulate prin rechizitoriu și faptul că nu a contestat deciziile Serviciului Fiscal de Stat. În circumstanțele descrise, instanța de fond eronat, a aplicat prevederile art. 387 alin. (3) Cod de procedură penală.

Reieșind din cele menționate a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței, în latura pedepsei stabilite și cea civilă, cu pronunțarea unei hotărâri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează: Ursu Gh. să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, și în baza acestei legi să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de întreprinzător pe un termen de 5 ani. A aplica în privința inculpatului măsura preventivă - arestarea preventivă, luarea sub strajă din sala de judecată. A admite acțiunea civilă înaintată de către Serviciul Fiscal de Stat cu dispunerea încasării de la inculpat în beneficiul statului a prejudiciului material în sumă total de 15 294 977. În rest, sentința să fie menținută fără modificări.

3.2. Inculpatul Ursachi Ghenadie, în care a invocat că, instanța de fond a stabilit just circumstanțele cauzei, în latura penală, și corect a calificat acțiunile lui Ursachi Ghenadie în baza art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, însă instanța neîntemeiat a aplicat pedeapsa maximă posibilă cu amendă în mărime de 3750 u.c., prin ce de jure a ignorat criteriile generale de individualizare a pedepsei. Sancțiunea sub formă de amendă, pentru infracțiunea incriminată inculpatului Ursachi Ghenadie, într-adevăr urma și putea fi aplicată în limitele de la 2250 la 3750 unități convenționale (de la 45 000 lei la 75 000 lei). Potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, apărarea a menționat un șir de circumstanțe atenuante pe caz, ba chiar și însuși instanța a constatat acestea, cum sunt: inculpatul a recunoscut vina, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, se căiește de cele comise, pentru prima oară se atrage la răspundere penală, anterior nefiind în conflict cu legea penală, se caracterizează pozitiv la domiciliu. Tot aici, instanța de fond nu a constatat circumstanțe agravante în privința lu Ursachi Ghenadie, prevăzute de art. 77 Cod penal.

Astfel, instanța de fond deși legal a aplicat pedeapsa principală în forma de amendă în mărime de 3750 unități convenționale, inculpatul a considerat că, stabilirea amenzii în mărime de 3750 unități convenționale - mărimii maxime posibile pe caz, este una neîntemeiată nemotivată și inequitabilă. Pe caz au fost stabilite un șir de circumstanțe atenuante, și totodată nici una agravantă. Este de părere că scopul pedepsei, stabilite prin art. 61 Cod penal, poate și va fi atins prin aplicarea față de inculpat a pedepsei în formă de amendă și în mărime minimă posibilă de 2250 u.c., fapt care perfect coroborează cu personalitatea inculpatului Ursachi Ghenadie și cu circumstanțe atenuante stabilite pe cazul dat. Necesitatea stabilirii amenzii maxime pe caz, nici măcar nu a fost motivată de către instanța de fond. La fel, nu este de acord cu latura civilă a sentinței. Instanța de fond a admis în principiu acțiunea civilă înaintată. A considerat că cauza penală care a fost trimisă de către Procuratura CCOCS în judecată și care actualmente se examinează, a fost formulată învinuirea doar împotriva persoanei fizice Ursachi Ghenadie. Potrivit art. 221 alin. (2) Cod de procedură penală, acțiunea civilă se intentează față de bănuit, învinuit, inculpat, față de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau față de persoana care poate fi responsabilă de acțiunile învinuitului, inculpatului. Ca urmare, eventual, acțiunea civilă înaintată de Serviciul Fiscal de Stat, putea fi înaintată doar împotriva lui Ursachi Ghenadie, care la caz deține statut de inculpat. Învinuirea adusă lui Ursachi Ghenadie a fost formulată de acuzare reieșind din anumite fapte, care ulterior au fost considerate drept ilegale și incriminate acestuia. Potrivit ordonanței de recunoașterea a persoanei în calitate de bănuit, din data de 30 august 2017, lui Ursachi Ghenadie i-a fost incriminată fapta privind diminuarea impozitului pe venit și taxei pe valoare adăugată în sumă totală de 6 730 926 lei. Potrivit ordonanței de punerea sub învinuire, din data de 15 septembrie 2017, lui Ursachi Ghenadie i-a fost incriminată aceeași faptă, cu cauzarea prejudiciului material în valoare la fel de 6 730 926 lei. Astfel, potrivit rechizitoriului, Ursachi Ghenadie a fost învinuit în diminuarea impozitului pe venit și taxei pe valoare adăugată în sumă totală de 6 730 926 lei. Prin acțiunea civilă înaintată de Serviciul Fiscal de Stat s-a solicitat încasarea în beneficiul statului în mod solidar de la persoana fizică Ursachi Ghenadie și de la persoana juridică SRL "Versuscom", a sumei de 15 294 977 lei. Însă, a ținut să reamintească că potrivit art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Ca urmare, solicitările părții civile ce depășesc suma de 6 730 926 lei, sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse. Ba mai mult, instanța de fond contrar prevederilor

art. 387 alin. (1) Cod de procedură penală, a dispus admiterea în principiu a acțiunii civile. Admiterea dată s-a referit exclusiv la inculpatul Ursachi Ghenadie, deși a fost înaintată atât împotriva persoane fizice Ursachi Ghenadie, cât și împotriva persoanei juridice SRL „Versuscom”. Acțiunea înaintată de Serviciul Fiscal de Stat nu poate fi admisă nici măcar în suma învinuirii formulate în rechizitoriu de 6 730 926 lei. Or, odată deja acest subiect al pretențiilor materiale, printre care se regăsea și Serviciul Fiscal de Stat cu sumele invocate, a fost examinat de către instanțele naționale civile. Așa dar, în cadrul procesului de insolabilitate față de SRL “Versuscom”, la cererea introductivă a Inspectoratului Fiscal Bălți, au fost înaintate pretențiile materiale față de inculpatul Ursachi Ghenadie, inclusiv și de la Serviciul Fiscal de Stat în sumă de 18 566 115 lei. Printre suma totală invocată se regăseau și sumele solicitate actualmente: pentru diminuarea impozitului pe venit în sumă de 3 395 233 lei și pentru diminuarea taxei pe valoare adăugată în sumă de 3 335 693 lei (în total 6 730 926 lei). Prin hotărârea CA Bălți din 20 decembrie 2017, cerințele materiale formulate față de Ursachi Ghenadie, inclusiv și de la Serviciul Fiscal de Stat, au fost respinse. Prin decizia CSJ din 04 aprilie 2018, recursurile formulate de Serviciul Fiscal de Stat și de lichidatorul SRL “Versuscom”, au fost respinse, cu menținerea hotărârii CA Bălți din 20 decembrie 2017. Astfel, actualmente suntem în prezența tentativei Serviciului Fiscal de Stat de a mai examina a doua oară pretențiile similare, care deja au făcut obiect al examinării de către instanțele civile, și respectiv, au primit soluția irevocabilă pe caz.

Reieșind din cele menționate în apel, a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Ursachi Ghenadie să fie recunoscut culpabil de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu stabilirea pedepsei în formă de amendă în mărime minimă posibilă de 2250 u.c., cu privarea de dreptul de a exercita activitatea de întreprinzător pe un termen de 3 ani. Tot aici, acțiunea civilă înaintată de Serviciului Fiscal de Stat să fie respinsă ca neîntemeiată.

3.3. Serviciul Fiscal de Stat DGAF Nord, care a considerat neîntemeiată și pasibilă anulării a sentinței, în partea acțiunii civile înaintată de Serviciul Fiscal de Stat, care s-au admis în principiu, lăsând ca asupra cuantumului pretențiilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile, din următoare considerente. Responsabil de activitatea economico-financiară a întreprinderii și respectarea legislației fiscale pentru perioada 01.01.2011-31.12.2013 este conducătorul și fondatorul întreprinderii SRL „Versuscom”, Ursachi Ghenadie. Instanța de fond nu a reținut că, în cadrul urmăririi penale, cu

certitudine s-a stabilit că, Ursachi Ghenadie, a săvârșit o faptă prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală prevăzută de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal. Hotărârea primei instanțe contestate, nu a reflectat corect circumstanțele cauzei penale. Ursachi Ghenadie a gestionat activitatea întreprinderii SRL „Versuscom” c/f xxxxx, unde a deținut calitatea de conducător și unicul fondator al întreprinderii. Urmare a controlului fiscal nr. xxxxx din 02.12.2013 efectuat la contribuabilul SRL „Versuscom”, prin Decizia nr. 2772 din 22.12.2013 emisă de Serviciul Fiscal de Stat au fost stabilite încălcări ale legislației, care au determinat diminuarea obligațiilor față de buget. Serviciul Fiscal de Stat a considerat incorectă constatarea instanței de fond precum că de către instanțele naționale au fost examinate deja pretenții similare, care au fost respinse prin hotărârea Curții de Bălți din 20.12.2017 și menținute prin Decizia CSJ din 04.04.2018, pe caz existând o hotărâre judecătorească irevocabilă, deoarece în Hotărârile citate se reiterează despre situația debitorului „VERSUSCOM” în stare de insolvabilitate, și nerespectarea procedurii de colectare a probelor de lichidator, citează „lichidatorul nu a adus probe care să demonstreze raportul contributive a lui Ursachi Ghenadie la starea de insolvabilitatea SRL „VERSUSCOM”, or, SFS are la baza Deciziile necontestate și rămase în vigoare la data examinării dosarului penal, și nu duc răspundere de activitatea derulării procesului de insolvabilitate, și de probele acumulate de acesta la dosar. Deci, instanța de fond nefondat a considerat că există deja Hotărâre irevocabilă vizavi de acțiunea civilă a SFS, prin Hotărârea dată prejudiciind Bugetul Public Național cu suma de 15 294 977 lei. Astfel, prin acțiunile sale administratorul SRL „VERSUSCOM”, Ursachi Ghenadie a comis infracțiunea prevăzută de art. 244 alin. (2) lit. b) Cod Penal - evaziunea fiscală a întreprinderii care a condus la neachitarea impozitelor și taxelor la Bugetul Public Național în sumă totală de 15 294 977 lei, ceea ce constituie proporții deosebit de mari. Reieșind din faptul prejudicierii Bugetului Public Național se impune necesitatea întreprinderii tuturor măsurilor necesare în vederea recuperării prejudiciului prin admiterea acțiunii civile în cadrul procesului penal. A considerat neîntemeiată și pasibilă anulării sentința, în partea acțiunii civile înaintată de Serviciul Fiscal de Stat, care s-au admis în principiu, lăsând ca asupra cuantumului pretențiilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile. Astfel, Serviciul Fiscal de Stat a considerat că, instanța de fond neîntemeiat a admis în principiu acțiunile civile înaintate de către Serviciul Fiscal de Stat, lăsând ca asupra cuantumului pretențiilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile și nu a aplicat prevederile art. 225, 387 Cod de procedură penală, speței în cauză care prevede că, judecarea acțiunii civile în

procesul penal, indiferent de valoarea acțiunii, se efectuează de către instanța de competența căreia este cauza penală, la adoptarea sentinței de acuzare, instanța soluționează și acțiunea civilă prin admiterea ei, totală sau parțială, ori prin respingere, și odată cu soluționarea cauzei penale, judecătorul este obligat să soluționeze acțiunea civilă. În conformitate cu cele indicate în apel solicită examinarea și admiterea cererii de apel, casarea sentinței Judecătorei Bălți din 19.06.2018 în latura admiterii în principiu a acțiunii civile și lăsării asupra cuantumului pretențiilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile, din motivul ilegalității ei. Pronunțarea unei hotărâri prin care acțiunea - civilă înaintată de Serviciul Fiscal de Stat, a admite integral. A încasa în beneficiul statului în mod solidar de la persoana fizică Ursachi Ghenadie și de la persoana juridică SRL „VERSUSCOM” c/f xxxxx, a sumei de 15294977 lei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 martie 2019, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate, cu menținerea sentinței.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că, făcând o apreciere obiectivă a aspectelor de fapt și de drept ale cauzei prin prisma bazei probante administrate de către organul de urmărire penală, a ajuns la concluzia privind legalitatea sentinței adoptate în partea încadrării juridice a acțiunilor inculpatului Ursachi Ghenadie în baza art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal - „evaziunea fiscală a întreprinderilor, comisă prin includerea în documentele contabile, fiscale și financiare a unor date denaturate privind veniturile și cheltuielile și prin tănuirea unor obiecte impozabile, care a condus la neachitarea impozitelor în proporții deosebit de mari”, precum și a constatării vinovăției aduse inculpatului.

Astfel, instanța de apel a ținut să menționeze că, instanța de fond constatând ca fiind dovedită fapta penală comisă de către inculpat, ținând cont de prevederile legale a art. 61 și art. 75 Cod penal, i-a stabilit inculpatului Ursachi Ghenadie pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 3750 (trei mii șapte sute cincizeci) unități convenționale ceea ce constituie 75 0 00 (șaptezeci și cinci mii) lei RM, ce urmează a fi achitată în beneficiul statului, măsura de pedeapsă stabilită de instanță fiind adecvată faptei comise de el, fiind totodată respectate și prevederile legale a art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Suplimentar, instanța de apel a apreciat ca legală și întemeiată poziția instanței de fond în latura acțiunii civile.

Potrivit rechizitoriului Ursachi Ghenadie a fost învinuit în diminuarea impozitului pe venit și a taxei pe valoare adăugată în sumă totală de 6 730 926 lei, însă prin acțiunea înaintată de către Serviciul Fiscal de Stat care a solicitat încasarea în beneficiului statului

în mod solidar de la Ursachi Ghenadie și SRL „Versuscom” a prejudiciului material în sumă totală de 15 294 977 lei, ca urmare acțiunea civilă este înaintată împotriva unei persoane neantrenate în proces, și anume SRL „Versuscom”, iar solicitările părții civile depășesc suma înaintată în învinuire și astfel soluționarea acțiunii civile în pretențiile înaintate fără amânarea cauzei ar fi fost imposibilă.

Este de menționat și faptul că de către instanțele civile naționale au fost examinate deja pretenții similare, care au fost respinse prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 20.12.2017 și menținute prin decizia CSJ din 04.04.2018, pe caz existând o hotărâre judecătorească irevocabilă în ordinea procedurii civile.

Astfel, instanța de apel a considerat că, instanța de fond corect a stabilit că potrivit prevederilor art. 387 alin. (1) și (3) Cod de procedură penală, odată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sânt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge. În cazuri excepționale când, pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite părții civile, ar trebui amânată judecarea cauzei, instanța poate să admită, în principiu, acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

Instanța de apel a menționat faptul că în cadrul cauzei penale a fost înaintată acțiunea civilă de către Serviciul Fiscal de Stat privind încasarea în beneficiul statului de la Ursachi Ghenadie și SRL „Versuscom” în mod solidar, a prejudiciului material în sumă totală de 15 294 977 lei, adică cuantumul calculat și solicitat a fost încasat de la inculpatul Ursachi Ghenadie și persana „Versuscom”, care nu are nici un statut procesual în cauza supusă examinării.

Cu referire la acțiunea civilă înaintat de către Serviciul Fiscal de Stat prin care a solicitat și încasarea majorării de întârziere, amenzii, iar excedentul sumei admise din acțiunea civilă înaintată constituie sancțiuni pecuniare în baza legislației fiscale, a căror încasare urmează a fi soluționată în ordinea Codului fiscal.

Astfel, instanța de fond corect a stabilit faptul că prejudiciul material cauzat a solicitat prin acțiunea civilă în sumă totală de 15 294 977 lei depășește cu mult suma prejudiciului ce i se incriminează inculpatului, adică suma de 6 736 030 lei, mai mult ca atât, cauza fiind examinată în procedură simplificată iar calcularea dobânzilor și amenzilor pentru suma incriminată este dificilă, urmând de a fi prezentate probe suplimentare cu privire la calculul dobânzilor (rapoarte de expertiză), corect a fost admisă în principiu acțiunea civilă depusă de către Serviciul Fiscal de Stat, urmând ca

asupra cuantificării sumei prejudiciului să se expună instanța civilă.

Din aceste considerente, instanța de apel a considerat motivele invocate în apelurile declarate de acuzatorul de stat, a părții civile și a inculpatului Ursachi Ghenadie ca fiind nefondate și necesar a fi respinse.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1. Procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentinel, prin care, indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului invocă următoarele argumente:

- instanțele de judecată nu au dat apreciere multilaterală criteriilor generale de individualizare a pedepsei, în baza cărora a fost aplicată o pedeapsă prea blândă inculpatului Ursachi Ghenadie pentru infracțiunea pe care a comis-o. La stabilirea pedepsei nu s-a ținut cont de personalitatea inculpatului și circumstanțele în care acesta a comis infracțiunea, de gravitatea faptelor săvârșite, pericolul social sporit al faptelor, scopul pedepsei penale care urmărește corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi fapte, atât din partea inculpatului, cât și de alte persoane;

- la individualizarea și stabilirea pedepsei inculpatului pentru fapta comisă, instanțele de judecată urmau să ia în considerație faptul, că Ursachi Ghenadie a săvârșit o infracțiune gravă, cu scopul neachitării impozitului la bugetul public național, care după conținutul său și consecințele prejudiciabile reprezintă un pericol sporit pentru societate. Evaziunea fiscală produce efecte specifice asupra statului, asupra altor contribuabili. Indirect diminuarea veniturilor va afecta ansamblul social prin diminuarea resurselor utilizate în scopuri comune. Contribuabilii de bună-credință suportă efectele redistribuirii sarcinii fiscale pe sistemul vaselor comunicante. În plan social, evaziunea fiscală necombătută generează efecte directe aducând atingere echității sociale, printr-o diminuare a nivelului de viață al unor contribuabili. În acest context, combaterea evaziunii fiscale are în vedere protejarea intereselor financiare publice prin aplicarea, împreună cu alte forme de constrângere, și măsuri stricte față de persoane, care urmăresc scopul evaziunii fiscale. Nu s-a luat în considerare comportamentul lui Ursachi Ghenadie în cadrul urmăririi penale și anume faptul că el nu a recunoscut vinovăția sa de comiterea infracțiunii incriminate, nu a achitat în contul Bugetului de Stat al R. Moldova prejudiciul cauzat statului precum și alte plăți fișcale stabilite de Serviciul Fiscal, ceea ce duce la concluzia, că inculpatul nu se căiește de cele comise, fiind

în contradicție față de societate. Prin urmare, corectarea și reeducarea lui este posibilă numai în condițiile izolării de societate.

Prin aplicarea pedepsei cu închisoarea în cazul lui Ursachi Ghenadie, vor fi atinse scopurile generale ale pedepsei penale prevăzute de art. 61 alin. (2) Cod penal, adică, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și din partea altor persoane;

- nu sntem de acord nici cu admiterea în principiu a acțiunii civile.

Potrivit reglementărilor în vigoare persoana care a cauzat prin fapta sa o daună altei persoane este obligată la repararea ei, ceea ce implică dreptul celui prejudiciat de a solicita repararea pagubei. Dreptul respectiv se realizează prin constituirea victimei în calitate de parte civilă și înaintarea acțiunii civile. Acțiunea civilă are ca obiect tragerea la răspunderea delictuală a persoanelor responsabile potrivit legii civile pentru prejudiciul produs prin comiterea faptei care face obiectul acțiunii penale. În procesul penal acțiunea civilă este o modalitate de reparare a prejudiciului cauzat prin infracțiune. S-a constatat, că partea civilă în mod consecvent a susținut acțiunea civilă înaintată în sumele indicate în rechizitoriu, precum și penalitățile și amenzile fiscale, paguba pricinuită fiind astfel cu certitudine stabilită deja la faza de urmărire penală, constituind o sumă fixă indicată de Serviciul Fiscal de Stat în acțiunea civilă depusă. Cauzarea prejudiciului material în sumele date a fost reținută și prin rechizitoriu în sarcina inculpatului Ursachi Ghendadie, în afară de penalitățile și amenzile fiscale, care în cadrul examinării cauzei în instanța de fond a recunoscut săvârșirea faptei indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală. În suma solicitată de partea civilă în acțiunea civilă, au fost incluse penalitățile, amenzile și sancțiunile fiscale, care în sumă cu prejudiciul cauzat și reținut în rechizitoriu formează suma indicată în acțiunea civilă. Considerăm, că acțiunea civilă urmează a fi admisă, cu încasarea prejudiciului în limitele formulate în rechizitoriu, precum și cele reținute de Serviciul Fiscal de Stat în deciziile adoptate, or cauza a fost examinată în baza prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpatul recunoscând în totalitate vinovăția adusă prin rechizitoriu, iar deciziile Serviciului Fiscal de Stat nu au fost contestate de inculpat;

- conform rechizitoriului, se constată, că Ursachi Ghenadie, a comis infracțiunea de evaziune fiscală, care a dus la prejudicierea statului cu suma de 6 730 926 lei.

Pentru a se putea pretinde repararea prejudiciului cauzat se cere ca acesta să fie cert. Caracterul cert al prejudiciului înseamnă că acesta este un prejudiciu sigur, s- a

produs în realitate și poate fi evaluat. Respectiv se constată, că în rezultatul comiterii infracțiunii de evaziune fiscală imputabilă, prin rechizitoriu, inculpatului Ursachi Gh., ultimul a prejudiciat statul cu suma totală de 6 730 926 lei. Astfel, instanța de apel urma să admită acțiunile civile înaintate și prejudiciul cauzat, constatat prin rechizitoriu, urma a fi încasat de la persoanele vinovate.

5.2. Serviciul Fiscal de Stat, DGAF Nord, prin care solicită casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care acțiunea civilă înaintată de Serviciul Fiscal de Stat să fie admisă integral, cu dispunerea încasării în beneficiul statului de la Ursachi Gh. a prejudiciului material cauzat în sumă de 152 949 77 lei, invocând argumente similare celor invocate în cererea de apel (f.d. 254-273, vol. XIX).

5.3. Inculpatul Ursachi Gh. prin care, indicând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor judecătorești, cu pronunțarea unei hotărâri prin care să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 2250 u.c., cu privarea de dreptul de a exercita activitatea de întreprinzător pe un termen de 3 ani, iar acțiunea civilă înaintată de Serviciul Fiscal de Stat să fie respinsă ca neîntemeiată, invocând argumente similare celor invocate în cererea de apel (239-241, vol. XIX).

6. La recursurile ordinare declarate, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1^a) Cod de procedură penală, a depus referință inculpatul Ursachi Gh., prin care a manifestat dezacordul cu recursurile declarate, ca fiind neîntemeiate.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității recursurilor declarate din următoarele considerente.

În drept, soluția de inadmisibilitate a recursurilor declarate, își are sediul juridic în dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, unde este stipulat că, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, poate să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Cu referire la recursul declarat de procuror

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material

sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Raportând aceste prevederi la speța examinată, Colegiul penal lărgit reține că recursul este depus de procuror în defavoarea inculpatului și ca temei invocă pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală și anume: hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel atunci când instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel și decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, însă reieșind din argumentele recursului se întrevede pct. 10) al normei menționate, deoarece recurentul nu este de acord cu individualizarea pedepsei, apreciind-o una prea blândă.

Astfel, Colegiul penal relevă, că acest temei nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent.

Cu referire la acest argument, Colegiul penal constată, că acesta nu conține indicarea unor concrete erori de drept, iar împrejurările menționate în partea descriptivă a deciziei instanței de apel, denotă că aceasta a constatat și a apreciat corect circumstanțele de fapt și de drept la stabilirea pedepsei inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont de prevederile art. art. 61, 75 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Conform art. 7 Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală.

Potrivit prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și, respectiv, are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

În conformitate cu art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovată de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de

gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Astfel, analizând în ansamblu totalitatea probelor administrate și cercetate în cadrul întregului proces penal, Colegiul penal consideră că instanța de apel corect a conchis, că vinovăția inculpatului este deplin dovedită și acțiunile lui Ursachi Gh. just au fost încadrate în baza art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, infracțiune care prevede pedeapsa cu amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 6 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani (în redacția legii de până la modificările operate prin Legea nr. 207 din 29.07.2016, în vigoare 07.11.2016).

Totodată, reieșind din prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă. Dacă pedeapsa prevăzută de lege este detențiunea pe viață, se aplică pedeapsa închisorii de 30 de ani.

Prin urmare, Colegiul penal atestă, că instanțele de fond corect au stabilit măsura și mărimea pedepsei în privința inculpatului, la aprecierea căreia au luat în considerație, că inculpatul Ursachi Gh. și-a recunoscut vina și se căiește sincer de cele comise, a solicitat examinarea pricinii în procedură simplificată în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, anterior nu a fost în conflict cu legea penală, la locul de trai se caracterizează pozitiv.

Referitor la alegațiile procurorului precum că instanța de apel urma să admită acțiunea civilă înaintată de Serviciul Fiscal de Stat, Colegiul penal menționează că, conform rechizitoriului Ursachi Gh. a fost învinuit în diminuarea impozitului pe venit și a taxei pe valoare adăugată în sumă totală de 6 730 926 lei, însă prin acțiunea civilă înaintată de Serviciul Fiscal de Stat s-a solicitat încasarea în beneficiul statului în mod solidar de la Ursachi Gh. și SRL „Versuscom”, a prejudiciului material în sumă de 15 294

977 lei. În acest sens, Colegiul reține drept întemeiate concluziile instanțelor de fond precum că, SRL „Versuscom” nu are nici un statut procesual în cauza supusă examinării, iar prejudiciul material cauzat solicitat prin acțiunea civilă în sumă totală de 15 294 977 lei depășește cu mult suma prejudiciului ce i se incriminează inculpatului, adică suma de 6 736 030 lei. Mai mult ca atât, cauza fiind examinată în procedură simplificată, calcularea dobânzilor și amenzilor pentru suma incriminată este dificilă, urmând de a fi prezentate probe suplimentare cu privire la calculul dobânzilor (rapoarte de expertiză). Astfel, corect a fost admisă în principiu acțiunea civilă depusă de către Serviciul Fiscal de Stat, urmând ca asupra cuantificării sumei prejudiciului să se expună instanța civilă.

Referitor la recursul declarat de către inculpatul Ursachi Gh.

Analizând textul recursului Colegiul penal constată, că din conținutul acestuia se semnalează temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel atunci când motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Astfel, recurentul consideră hotărârile judecătorești adoptate pe caz neîntemeiate în partea stabilirii pedepsei, invocând aprecierea eronată de către instanțe a principiilor legale și a criteriilor de individualizare a pedepsei, prin aplicarea unei pedepse prea aspre, precum și în partea soluționării acțiunii civile menționând că aceasta neîntemeiat a fost admisă.

Invocând doctrina penală, Colegiul penal remarcă faptul că prin criteriile de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei persoanei vinovate de săvârșirea infracțiunii.

Individualizarea pedepsei constă din obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.

Legea penală fixează cadrul legal în limitele căruia instanța de judecată efectuează operația de stabilire și aplicare a pedepsei infractorului. Astfel, instanța de judecată stabilește tipul sau quantumul pedepsei în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale din Partea Specială a Codului penal în baza căreia a fost calificată fapta ca infracțiune.

La individualizarea pedepsei, conform criteriilor generale de individualizare a

pedepsei instanța de judecată trebuie să respecte toate cerințele prevăzute de legea penală ce asigură aplicarea față de inculpat a unei pedepse echitabile, legale și individualizate.

Neglijarea unora din aceste criterii, la stabilirea pedepsei, constituie temei pentru casarea hotărârii de către instanța ierarhic superioară în procedura prevăzută de legea procesual penală pentru căile de atac.

Sanțiunea art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, prevede amendă în mărime de la 3000 la 5000 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 6 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani (în redacția legii de până la modificările operate prin Legea nr. 207 din 29.07.2016, în vigoare 07.11.2016). Instanța de fond ținând cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a stabilit lui Ursachi Gh. pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 3750 unități convenționale, ceea ce constituie 5000 lei, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea de întreprinzător pe un termen de 3 ani, concluzie menținută și de către instanța de apel.

Colegiul penal consideră corectă constatarea instanței de apel precum că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acesteia.

Analizând hotărârile instanțelor de fond și de apel Colegiul penal constată că, pedeapsa astfel cum a fost individualizată de instanțe, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 Cod penal, și se apreciază că este dozată corespunzător atât categoria de pedeapsă cât și cuantumul acesteia.

Totodată, din conținutul recursului se atestă că recurentul invocă dezacordul cu soluția și motivarea instanțelor de fond în privința admiterii în principiu a acțiunii civile înaintate de Inspectoratul Fiscal de Stat, pe motiv că suntem în prezența tentativei de a examina a doua oară pretențiile similare, care deja au făcut obiect al examinării de către instanțele civile, și respectiv au primit soluția irevocabilă pe caz.

În acest sens, Colegiul penal menționează că, reieșind din analiza materialelor cauzei, constată că instanța de apel a adoptat o hotărâre corectă la soluționarea acțiunii civile în procesul penal, iar eroarea de drept invocată ca temei de recurs de către recurent n-a fost comisă de instanțele de fond și de apel la examinarea cauzei penale supuse

recursului.

Acțiunea civilă exercitată în cadrul procesului penal are ca obiect tragerea la răspundere delictuală a persoanei responsabile potrivit legii civile, pentru prejudiciul produs prin comiterea faptei care face obiectul acțiunii penale. Prejudiciul solicitat de partea civilă prin intermediul acțiunii avansate în fața instanței împotriva inculpatului, trebuie să reprezinte o consecință directă a infracțiunii deduse judecării, atât în cazul pretinderii recuperării prejudiciului material, cât și celui moral.

Totodată, instanța de apel a conchis că acțiunea civilă înaintată de Serviciul Fiscal de Stat privind încasarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune de inculpat, în sumă de 15 294 977 lei, urmează a fi admisă în principiu, pentru ca instanța civilă să se expună asupra cuantumului despăgubirilor materiale cuvenite. Pentru a pronunța această soluție instanța de apel s-a condus de prevederile legale pertinente și a ținut seama de cele reglementate în art. 387 alin. (1) din Codul de procedură penală - odată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

De asemenea, corect instanța de apel a considerat că acestei cauze îi sunt incidente prevederile art. 387 alin. (3) din Codul de procedură penală, potrivit cărora, în cazuri excepționale când, pentru a stabili exact suma despăgubirilor cuvenite părții civile, ar trebui amânată judecarea cauzei, instanța poate să admită, în principiu, acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

Potrivit art. 220 Cod procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal se soluționează în conformitate cu prevederile prezentului cod. Normele procedurii civile și normele procesului de mediere a litigiilor civile se aplică dacă ele nu contravin principiilor procesului penal și dacă normele procesului penal nu prevăd asemenea reglementări. În conformitate cu prevederile art. 1398 alin. (1) Cod civil cel care acționează față de altul în mod ilicit cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

În procesul penal acțiunea civilă este o modalitate de reparare a prejudiciului cauzat prin infracțiune, iar pentru exercitarea acesteia este necesar întrunirea cumulativă a anumitor condiții. În primul rând, este important de a constata dacă infracțiunea a provocat un prejudiciu, care poate fi material, moral sau fizic. După care, se va stabili legătura de cauzalitate între infracțiunea săvârșită și prejudiciul reclamat. În final, pentru

a se putea pretinde repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune, se cere ca acesta să fie cert. Caracterul cert al prejudiciului înseamnă că acesta este un prejudiciu sigur, s-a produs în realitate și poate fi evaluat.

În general, se consideră că prejudiciul solicitat de partea civilă prin intermediul acțiunii avansate în fața instanței împotriva inculpatului, trebuie să reprezinte o consecință directă a infracțiunii deduse judecării, mai cu seamă în cazul pretinderii recuperării prejudiciului material.

Față de cele ce preced, instanța de recurs reiterează că angajarea răspunderii civile delictuale pentru prejudiciile cauzate prin fapta proprie presupune existența cumulată a celor patru condiții sau elemente constitutive, respectiv: prejudiciul, fapta ilicită, raportul de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu, vinovăția autorului faptei ilicite și prejudiciabile.

Răspunderea civilă delictuală sau reparatorie are ca primă finalitate repararea prejudiciului cauzat, iar prejudiciul reprezintă condiția dar și măsura răspunderii reparatorii, întrucât aceasta se angajează numai în limita prejudiciului injust cauzat.

De fiecare dată când, din materialele dosarului rezultă că persistă careva dubii privitor la aprecierea cu certitudine a cuantumului prejudiciului material solicitat, sau când pentru evaluarea precisă a acestuia, părțile urmează să prezinte probe suplimentare, ceea ce în consecință ar tergiversa examinarea cauzei penale, instanța este în drept să se ghideze de prevederile art. 387 alin. (3) din Codul de procedură penală și să lase soluționarea acțiunii civile pentru ca asupra acesteia să se expună instanța competentă de drept civil.

În opinia Colegiului penal, Curtea de Apel a ținut seama de prevederile legale pertinente și corect a statuat asupra faptului că instanța în ordinea procedurii civile urmează să soluționeze care este cuantumul prejudiciului cauzat prin acțiunile inculpatului Ursachi Gh. în urma comiterii de către aceasta a infracțiunii de evaziune fiscală.

Referitor la recursul declarat de către Serviciul Fiscal de Stat, Colegiul Penal se raliază statuărilor menționate supra a căror reluare nu se impune.

Generalizând cele indicate, instanța de recurs reține că temeiurile invocate de recurenți nu și-au găsit confirmare la examinarea recursurilor. Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare hotărârea atacată este legală și întemeiată.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.art.414-419 Cod

de procedură penală, de aceea recursurile ordinare declarate de către procuror, inculpatul Ursachi Gh. și Serviciul Fiscal de Stat se declară inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Gavdiuc Valentina, reprezentantul Direcției Generale Administrare fiscală Nord, Neghina Tatiana, avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului Ursachi Ghenadie și ultimul, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 martie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Ursachi Ghenadie Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **14 noiembrie 2019**.

Președinte:

Diaconu Iurie

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana